

ze dne 23. listopadu 2016

o odborné způsobilosti pro distribuci spotřebitelského úvěru

Česká národní banka stanoví podle § 160 zákona č. 257/2016 Sb.,

o spotřebitelském úvěru, k provedení § 60 odst. 6, § 63 odst. 3 a §

69 odst. 5 tohoto zákona:

§ 1

Předmět úpravy

Tato vyhláška upravuje

- a) rozsah odborných znalostí a dovedností podle skupin odbornosti pro poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru a další požadavky na formu odborné zkoušky k jejich ověření,
- b) minimální rozsah požadavků na věcné, kvalifikační, organizační a personální předpoklady žadatele o udělení akreditace a
- c) minimální standard odborné zkoušky, pravidla pro poskytování souboru vypracovaných zkouškových otázek akreditovaným osobám, nakládání s nimi a jejich aktualizaci a způsob jednání a složení komise, požadavky na zkouškový řád a na průběh, formu, rozsah a způsob hodnocení odborné zkoušky.

§ 2

Rozsah odborných znalostí

(K § 60 odst. 6 zákona)

(1) Rozsah odborných znalostí pracovníka osoby oprávněné poskytovat nebo zprostředkovávat spotřebitelský úvěr a osoby oprávněné zprostředkovávat spotřebitelský úvěr, která je fyzickou osobou, musí odpovídat věcné náplni činnosti těchto osob při poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru tak, aby byl zabezpečen jejich kvalifikovaný výkon.

(2) Podrobnější rozsah odborných znalostí podle § 60 odst. 4 zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, (dále jen „zákon“) je uveden v příloze k této vyhlášce.

§ 3

Rozsah odborných dovedností

(K § 60 odst. 6 zákona)

Pracovník osoby oprávněné poskytovat nebo zprostředkovávat spotřebitelský úvěr a osoba oprávněná zprostředkovávat spotřebitelský úvěr, která je fyzickou osobou, má odborné dovednosti, na jejichž základě je možné

- a) kvalifikovaně získat informace tak, aby bylo možné provést řádnou analýzu požadavků, potřeb, cílů a finanční situace spotřebitele,
- b) řádně vyhodnotit požadavky, potřeby, cíle a finanční situaci spotřebitele a nabídnout mu pro něj vhodný spotřebitelský úvěr,
- c) kvalifikovaně a srozumitelně poskytovat informace při komunikaci se spotřebitelem tak, aby tento sám mohl posoudit, zda nabízený spotřebitelský úvěr odpovídá jeho požadavkům, potřebám, cílům a finanční situaci, a
- d) řádně sjednávat jménem a na účet poskytovatele či spotřebitele smlouvu o spotřebitelském úvěru, jakož i sjednávat její změny a zánik závazků z ní vyplývajících.

§ 4

Věcné předpoklady

(K § 63 odst. 3 zákona)

(1) Akreditovaná osoba má k dispozici prostory vhodné k pořádání odborných zkoušek, s přiměřeným počtem a kapacitou zkušebních místností.

(2) Akreditovaná osoba má k dispozici technické a programové prostředky pro pořádání odborných zkoušek a uchování dokumentů o provádění odborných zkoušek¹⁾.

§ 5

Organizační předpoklady

(K § 63 odst. 3 zákona)

(1) Akreditovaná osoba má organizační uspořádání s řádným, průhledným, jasným a uceleným vymezením činností a s nimi spojených působností a rozhodovacích pravomocí, které upraví ve vnitřním předpise.

(2) Akreditovaná osoba ve vnitřním předpise uvede také

- a) bezpečnostní a kontrolní opatření při zpracování a evidenci informací týkajících se odborných zkoušek a
- b) pravidla pro jmenování předsedy komise a jejích členů.
- (3) Akreditovaná osoba zajistí, aby v době konání odborných zkoušek byla ustavena alespoň jedna komise.
- (4) Odborná zkouška probíhá pod přímým dohledem komise.

§ 6

Kvalifikační a personální předpoklady

(K § 63 odst. 3 a § 69 odst. 5 zákona)

- (1) Komise má lichý počet členů a je nejméně tříčlenná.
- (2) Člen komise je důvěryhodný²⁾ a má ukončený alespoň magisterský studijní program³⁾.
- (3) Pokud je akreditovaná osoba osobou oprávněnou poskytovat nebo zprostředkovat spotřebitelský úvěr⁴⁾ nebo je takovou osobou jiný člen podnikatelského seskupení⁵⁾, jehož členem je i akreditovaná osoba, musí být většina členů komise nezávislá na akreditované osobě, na podnikatelském seskupení, jehož je akreditovaná osoba členem, a na dalších členech podnikatelského seskupení.
- (4) Odměňování člena komise nesmí být odvozeno od úspěšnosti skládaných odborných zkoušek.

§ 7

Zkouškový řád

(K § 60 odst. 6 a § 69 odst. 5 zákona)

- (1) Akreditovaná osoba má zkouškový řád, který zajišťuje alespoň tyto požadavky
 - a) objektivní a nestranný přístup pro všechny zkoušené; v případě překročení kapacity zkouškového termínu musí být zkoušení pozvaní ke zkoušce vybírání objektivním a nestranným způsobem,
 - b) řádnou identifikaci zkoušeného před zahájením odborné zkoušky,
 - c) zabezpečení ochrany osobních údajů zkoušených,
 - d) objektivní a nestranný průběh odborné zkoušky,
 - e) objektivní a nestranný výběr zkušební varianty, včetně způsobu vytváření zkouškového testu,
 - f) utajení obsahu jednotlivých zkušebních variant,
 - g) tematicky vyvážený obsah odborné zkoušky,
 - h) přezkoumatelné zaznamenání průběhu a výsledku odborné zkoušky a jejich ověření komisí a
 - i) možnost a postup pro odvolání nebo přezkoumání výsledku odborné zkoušky u akreditované osoby.
- (2) Zkouškový řád obsahuje alespoň
 - a) rozpracování požadavků podle odstavce 1 do konkrétních postupů a vzorové dokumentace,
 - b) pravidla stanovení a uveřejnění zkouškových termínů; akreditovaná osoba zajistí konání alespoň jednoho termínu zkoušek čtvrtletně, pokud se na daný termín přihlásí alespoň 10 zkoušených,
 - c) obsah a rozsah odborné zkoušky,
 - d) minimální počet členů zkušební komise a způsob jejich rozhodování,
 - e) pravidla pro vyloučení zkoušeného z odborné zkoušky a možnost přezkoumání tohoto rozhodnutí,
 - f) údaje o výši poplatků spojených se složením odborné zkoušky,
 - g) uvedení, zda je odborná zkouška písemná, ústní nebo kombinovaná,
 - h) pravidla upravující postup pro případ podjatosti člena komise a
 - i) pravidla upravující odhlašování od odborné zkoušky a neúčast zkoušeného.

Minimální standard odborné zkoušky

(K § 69 odst. 5 zákona)

§ 8

- (1) Odborná zkouška pro poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení nebo spotřebitelského úvěru na bydlení trvá celkem 120 minut.
- (2) Odborná zkouška pro poskytování nebo zprostředkování vázaného spotřebitelského úvěru trvá celkem 90 minut.
- (3) Odborná zkouška pro poskytování nebo zprostředkování jak spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení, tak spotřebitelského úvěru na bydlení trvá celkem 180 minut.

§ 9

- (1) Zkoušenému, který má poskytovat nebo zprostředkovat spotřebitelský úvěr jiný než na bydlení nebo spotřebitelský úvěr na bydlení, je položeno celkem 60 zkouškových otázek určených k přezkoušení odborných znalostí podle zvolené skupiny odbornosti.
- (2) Zkoušenému, který má poskytovat nebo zprostředkovat vázaný spotřebitelský úvěr, je položeno celkem 32 zkouškových otázek určených k přezkoušení odborných znalostí.
- (3) Zkoušenému, který má poskytovat nebo zprostředkovat jak spotřebitelský úvěr jiný než na bydlení, tak spotřebitelský úvěr na bydlení, je položeno celkem 92 zkouškových otázek určených k přezkoušení odborných znalostí.

§ 10

(1) Odborné dovednosti zkoušeného, který má poskytovat nebo zprostředkovat spotřebitelský úvěr jiný než na bydlení nebo spotřebitelský úvěr na bydlení nebo vázaný spotřebitelský úvěr, se přezkoušují 2 případovými studii podle zvolené skupiny odbornosti; v každé z nich je obsaženo 5 zkouškových otázek zaměřených na prokázání odborných dovedností podle § 3.

(2) Odborné dovednosti zkoušeného, který má poskytovat nebo zprostředkovat jak spotřebitelský úvěr jiný než na bydlení, tak spotřebitelský úvěr na bydlení, se přezkoušují 3 případovými studii; v každé z nich je obsaženo 5 zkouškových otázek zaměřených na prokázání odborných dovedností podle § 3.

§ 11

(1) Každá ze zkouškových otázek má čtyři možné varianty odpovědi.

(2) Tři čtvrtiny zkouškových otázek určených k přezkoušení odborných znalostí a všechny zkouškové otázky určené k přezkoušení odborných dovedností mají jednu správnou variantu odpovědi. Jedna čtvrtina zkouškových otázek určených k přezkoušení odborných znalostí má jednu nebo více správných odpovědí; každá nesprávně vybraná nebo chybějící varianta odpovědi činí celou zodpovězenou zkouškovou otázku nesprávně zodpovězenou.

(3) Správně zodpovězené otázky, které mají jednu správnou variantu odpovědi, se ohodnocují jedním bodem a správně zodpovězené otázky, které mají jednu nebo více správných odpovědí, a otázky z okruhu odborných dovedností se ohodnocují dvěma body.

§ 12

K úspěšnému složení odborné zkoušky je zapotřebí, aby zkoušený získal alespoň

a) tři čtvrtiny dosažitelných bodů ze všech zkouškových otázek,

b) tři pětiny dosažitelných bodů ze zkouškových otázek týkajících se odborných znalostí a

c) tři pětiny dosažitelných bodů ze zkouškových otázek týkajících se odborných dovedností, které se pro účely výpočtu považují za samostatnou oblast.

§ 13

Pravidla aktualizace zkouškových otázek, jejich poskytování akreditovaným osobám a nakládání s nimi

(K § 69 odst. 5 zákona)

(1) Soubor zkouškových otázek se aktualizuje alespoň jednou za každý rok. Počet připravených zkouškových otázek prověřujících odborné znalosti nesmí při aktualizaci klesnout pod 600, počet případových studií pod 40. Odborné zkoušky lze pořádat podle znění souboru otázek před aktualizací nejdéle měsíc po uveřejnění této aktualizace Českou národní bankou.

(2) Soubor zkouškových otázek se správnými odpověďmi uveřejňuje Česká národní banka na svých internetových stránkách. Soubor zkouškových otázek se správnými odpověďmi zašle Česká národní banka akreditovaným osobám pomocí datové schránky pokaždé, kdy došlo k jeho změně.

(3) Akreditovaná osoba vytváří jednotlivé zkušební varianty krátce před konáním odborné zkoušky. Pořadí správných odpovědí u jednotlivých zkouškových otázek se pro každou zkušební variantu stanoví odlišně. Každý zkoušený obdrží vlastní zkušební variantu. Akreditovaná osoba provede veškerá potřebná opatření k utajení jednotlivých zkušebních variant.

§ 14

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. prosince 2016.

Guvernér:

Ing. Rusnok v. r.

Příloha k vyhlášce č. 384/2016 Sb.

Rozsah odborných znalostí

I. Tematické oblasti potřebných znalostí pro poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení zahrnují:

a) odborné minimum o finančním trhu

1. finanční trh, jeho definice, úloha a význam,

2. základy teorie financí (časová hodnota peněz),

3. finanční matematika (úročení),

4. struktura finančního trhu (primární a sekundární trh, peněžní a kapitálový trh),

5. účastníci finančního trhu (věřitelé, dlužníci, finanční zprostředkovatelé),
6. regulace a dohled nad finančním trhem,
- b) struktura, subjekty a fungování trhu spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení**
 1. poskytovatel spotřebitelského úvěru, samostatný zprostředkovatel, vázaný zástupce, zprostředkovatel vázaného spotřebitelského úvěru, zahraniční zprostředkovatel,
 2. zásady úvěrového vztahu, základní parametry a povinnosti smluvních stran,
 3. registry dlužníků,
 4. typy spotřebitelských úvěrů jiných než na bydlení (účelové a neúčelové úvěry, hotovostní půjčky, kontokorent, kreditní karty, úvěrový účet),
 5. rizika spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení,
- c) regulace trhu spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení**
 1. právní předpisy z oblasti práva na ochranu spotřebitele,
 2. základy souvisejících předpisů z finančního trhu, občanského práva (zejména smlouva o úvěru) a obchodního práva,
 3. některé požadavky na výkon činnosti [zejména pravidla pro vyřizování stížností a reklamací spotřebitelů podle § 15 odst. 2 písm. g) a § 25 zákona],
 4. základy smluvního práva,
- d) úvěrování a produkty spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení**
 1. pravidla jednání,
 - 1.1 pravidla uchovávání dokumentů a záznamů podle § 78 zákona,
 - 1.2 pravidla zákazu pobídek podle § 79 zákona,
 - 1.3 informace poskytované spotřebitelem a pravidla poskytování rady podle § 84 a 85 zákona,
 - 1.4 informační povinnosti vůči spotřebiteli podle § 90 až 111 zákona a smlouva o zprostředkování spotřebitelského úvěru podle § 125 až 127 zákona,
 - 1.5 smluvní podmínky podle § 112 až 121 zákona a podmínky zániku závazku podle § 128 až 132 zákona,
 2. platby spojené se spotřebitelským úvěrem (úroky, poplatky, provize, význam RPSN),
 3. pravidla pro jednání se spotřebiteli, kteří jsou v prodlení, podle § 15 odst. 2 písm. h) zákona (informování o úrocích z prodlení, poplatcích z prodlení, refinancování smlouvy o úvěru, úpravy smluvních podmínek) a postup věřitele při prodlení spotřebitele podle § 122 a 123 zákona,
 4. pravidla pro vymáhání pohledávek podle § 15 odst. 2 písm. i) zákona (exekuce soudem či soudním exekutorem),
 5. možnosti řešení sporů vyplývajících z poskytování spotřebitelského úvěru (např. finanční arbitr),
- e) doplňkové služby související se spotřebitelským úvěrem jiným než na bydlení**
 1. základy pojištění, zajištění spotřebitelského úvěru prostřednictvím pojištění (životní pojištění, pojištění schopnosti splácet spotřebitelský úvěr), asistenční služby,
 2. zajištění motorových vozidel (havarijní pojištění, pojištění odpovědnosti za škodu),
 3. vkladové účty, platební účty,
 4. vliv doplňkových služeb souvisejících se spotřebitelským úvěrem na výši RPSN,
 5. platební karty (zejména kreditní karty),
- f) zásady procesu posuzování úvěruschopnosti spotřebitele**
 1. posouzení úvěruschopnosti spotřebitele a s tím související pravidla podle § 86 až 89 zákona.
- II. Tematické oblasti potřebných znalostí pro poskytování nebo zprostředkování vázaného spotřebitelského úvěru zahrnují:**
 - a) odborné minimum o finančním trhu**
 1. finanční trh, jeho definice, úloha a význam,
 2. základy teorie financí (časová hodnota peněz),
 3. finanční matematika (úročení),
 4. struktura finančního trhu (primární a sekundární trh, peněžní a kapitálový trh),
 5. účastníci finančního trhu (věřitelé, dlužníci, finanční zprostředkovatelé),
 6. regulace a dohled nad finančním trhem,
 - b) strukturu, subjekty a fungování trhu vázaného spotřebitelského úvěru**
 1. poskytovatel spotřebitelského úvěru, samostatný zprostředkovatel, vázaný zástupce, zprostředkovatel vázaného spotřebitelského úvěru, zahraniční zprostředkovatel,
 2. zásady úvěrového vztahu, základní parametry a povinnosti smluvních stran,
 3. registry dlužníků,
 4. vymezení vázaného spotřebitelského úvěru, jeho účelovost, vázaný spotřebitelský úvěr na zboží a na služby,
 5. specifika různých druhů vázaného spotřebitelského úvěru (např. leasing, splátkový prodej),
 - c) regulaci trhu vázaného spotřebitelského úvěru**

1. právní předpisy z oblasti práva na ochranu spotřebitele,
 2. základy souvisejících předpisů z finančního trhu, občanského práva (zejména smlouva o úvěru) a obchodního práva,
 3. některé požadavky na výkon činnosti [zejména pravidla pro vyřizování stížností a reklamací spotřebitelů podle § 15 odst. 2 písm. g) a § 25 zákona],
 4. základy smluvního práva,
- d) úvěrování a produkty vázaného spotřebitelského úvěru**
1. pravidla jednání,
 - 1.1 pravidla uchovávání dokumentů a záznamů podle § 78 zákona,
 - 1.2 pravidla zákazu pobídek podle § 79 zákona,
 - 1.3 informace poskytované spotřebitelem a pravidla poskytování rady podle § 84 a 85 zákona,
 - 1.4 informační povinnosti vůči spotřebiteli podle § 90 až 111 zákona a smlouva o zprostředkování spotřebitelského úvěru podle § 125 až 127 zákona,
 - 1.5 smluvní podmínky podle § 112 až 121 zákona a podmínky zániku závazku podle § 128 až 132 zákona,
 2. platby spojené se spotřebitelským úvěrem (úroky, poplatky, provize, význam RPSN),
 3. pravidla pro jednání se spotřebiteli, kteří jsou v prodlení podle § 15 odst. 2 písm. h) zákona (informování o úrocích z prodlení, poplatcích z prodlení, refinancování smlouvy o úvěru, úpravy smluvních podmínek) a postup věřitele při prodlení spotřebitele podle § 122 a 123 zákona,
 4. pravidla pro vymáhání pohledávek podle § 15 odst. 2 písm. i) zákona (exekuce soudem či soudním exekutorem),
 5. možnosti řešení sporů vyplývajících z poskytování spotřebitelského úvěru (např. finanční arbitr),
- e) doplňkové služby související s vázaným spotřebitelským úvěrem**
1. základy pojištění, zajištění spotřebitelského úvěru prostřednictvím pojištění (životní pojištění, pojištění schopnosti splácet spotřebitelský úvěr), asistenční služby,
 2. pojištění motorových vozidel (havarijní pojištění, pojištění odpovědnosti za škodu),
 3. vkladové účty, platební účty,
 4. vliv doplňkových služeb souvisejících se spotřebitelským úvěrem na výši RPSN,
- f) zásady procesu posuzování úvěruschopnosti spotřebitele**
1. posouzení úvěruschopnosti spotřebitele a s tím související pravidla podle § 86 až 89 zákona.
- III. Tematické oblasti potřebných znalostí pro poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru na bydlení zahrnují:**
- a) odborné minimum o finančním trhu**
1. finanční trh, jeho definice, úloha a význam,
 2. základy teorie financí (časová hodnota peněz),
 3. finanční matematika (úročení),
 4. struktura finančního trhu (primární a sekundární trh, peněžní a kapitálový trh),
 5. účastníci finančního trhu (věřitelé, dlužníci, finanční zprostředkovatelé),
 6. regulace a dohled nad finančním trhem,
- b) strukturu, subjekty a fungování trhu spotřebitelského úvěru na bydlení**
1. poskytovatel spotřebitelského úvěru, samostatný zprostředkovatel, vázaný zástupce, zprostředkovatel vázaného spotřebitelského úvěru, zahraniční zprostředkovatel,
 2. zásady úvěrového vztahu, základní parametry a povinnosti smluvních stran,
 3. registry dlužníků,
 4. spotřebitelský úvěr na bydlení (vymezení, účelovost),
 5. rizika spotřebitelského úvěru na bydlení,
- c) regulaci trhu spotřebitelského úvěru na bydlení**
1. právní předpisy z oblasti práva na ochranu spotřebitele,
 2. základy souvisejících předpisů z finančního trhu, občanského práva (zejména smlouva o úvěru) a obchodního práva,
 3. některé požadavky na výkon činnosti [zejména pravidla pro vyřizování stížností a reklamací spotřebitelů podle § 15 odst. 2 písm. g) a § 25 zákona],
 4. základy smluvního práva,
 5. kupní smlouva nemovité věci,
 6. zástavní právo,
- d) úvěrování a produkty spotřebitelského úvěru na bydlení**
1. pravidla jednání,
 - 1.1 pravidla uchovávání dokumentů a záznamů podle § 78 zákona,
 - 1.2 pravidla zákazu pobídek podle § 79 zákona,
 - 1.3 informace poskytované spotřebitelem a pravidla poskytování rady podle § 84 a 85 zákona,

1.4 informační povinnosti vůči spotřebiteli podle § 90 až 111 zákona a smlouva o zprostředkování spotřebitelského úvěru podle § 125 až 127 zákona,

1.5 smluvní podmínky podle § 112 až 121 zákona a podmínky zániku závazku podle § 128 až 132 zákona,

2. platby spojené se spotřebitelským úvěrem (úroky, poplatky, provize, význam RPSN),

3. pravidla pro jednání se spotřebiteli, kteří jsou v prodlení podle § 15 odst. 2 písm. h) zákona (informování o úrocích z prodlení, poplatcích z prodlení, refinancování smlouvy o úvěru, úpravy smluvních podmínek) a postup věřitele při prodlení spotřebitele podle § 122 a 123 zákona,

4. pravidla pro vymáhání pohledávek podle § 15 odst. 2 písm. i) zákona (exekuce soudem či soudním exekutorem),

5. možnosti řešení sporů vyplývajících z poskytování spotřebitelského úvěru (např. finanční arbitr),

6. základy daňové problematiky související s poskytováním spotřebitelského úvěru na bydlení,

e) doplňkové služby související se spotřebitelským úvěrem na bydlení

1. základy pojištění, zajištění spotřebitelského úvěru prostřednictvím pojištění (životní pojištění, pojištění nemovitosti, pojištění schopnosti splácet spotřebitelský úvěr), asistenční služby,

2. vkladové účty, platební účty,

3. vliv doplňkových služeb souvisejících se spotřebitelským úvěrem na výši RPSN,

4. platební karty (zejména kreditní karty),

f) zásady procesu posuzování úvěruschopnosti spotřebitele

1. posouzení úvěruschopnosti spotřebitele a s tím související pravidla podle § 86 až 89 zákona.

g) zásady postupu a způsobu oceňování věcí, práv a jiných majetkových hodnot poskytnutých jako zajištění spotřebitelského úvěru na bydlení

1. základy pravidel a postupů pro přijetí a ocenění předmětu zajištění spotřebitelského úvěru plynoucích z tohoto zákona a jiných právních předpisů podle § 15 odst. 2 písm. d) zákona,

2. základy oceňování nemovitých věcí podle zákona o oceňování majetku,

h) trh nemovitých věcí

1. hypotéka a jiné zajištění, dozajištění,

2. změny referenčních úrokových sazeb u hypotečních úvěrů s pohyblivou úrokovou sazbou; záporné amortizace; balonové splátky nebo odložení plateb jistiny nebo úroku

3. stavební spoření (smlouva o stavebním spoření, státní podpora),

4. základy právní úpravy nemovitých věcí uvedené v občanském zákoníku,

5. úvěry v cizí měně (zejména jejich rizika),

i) uspořádání a fungování katastru nemovitostí

1. základní znalosti katastrálního zákona,

2. druhy zápisů práv do katastru, katastrální řízení.

Poznámky pod čarou

¹⁾ § 71 zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru.

²⁾ § 72 zákona č. 257/2016 Sb.

³⁾ § 46 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ § 7 a 16 zákona č. 257/2016 Sb.

⁵⁾ § 71 a násl. zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích.